

Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ)

Ίδρυση - σκοπός

Στις 26 Ιουνίου 1945, 52 κράτη υπέγραψαν τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, που άρχισε να ισχύει στις 24 Οκτωβρίου του 1945.

Ο Ο.Η.Ε. είναι διεθνής οργανισμός, παγκόσμιος και γενικός, διότι καλύπτει όλα σχεδόν τα κράτη του σύγχρονου κόσμου, και με πλαίσιο τις ειρηνικές σχέσεις μεταξύ των κρατών επιδιώκει:

- τη διαχείριση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας
- την ανάπτυξη φιλικών σχέσεων ανάμεσα στα έθνη
- τη διεθνή συνεργασία, με τις εξειδικευμένες οργανώσεις του (π.χ., U.N.E.S.C.O. U.N.I.C.E.F., Επιτροπή του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκοτικά κ.τ.λ.), για τη λύση προβλημάτων που απασχολούν ολόκληρο το σύγχρονο κόσμο, π.χ. οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά κ.ά. θέματα.
- Την εποχή πριν τη σύσταση του Ο.Η.Ε. πρακτικά ίσχυε το δίκαιο του ισχυρότερου όταν ανώτατη αρχή ήταν το κυρίαρχο κράτος, το οποίο μόνο του αποφάσιζε αν κάποιο άλλο κράτος παραβίαζε το διεθνές δίκαιο και μόνο του επέβαλε κυρώσεις, στις περισσότερες περιπτώσεις πόλεμο.
- Με τη διακήρυξη προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στις 10 Δεκεμβρίου 1948 δημιουργείται μια νέα παγκόσμια πραγματικότητα, αφού για πρώτη φορά η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανατίθεται σε εξωκρατική οντότητα στην οποία ειχωρούνται εθνικά δικαιώματα. Για πρώτη φορά, επίσης, καθιερώνεται θεσμικά ένας εξωκρατικός εγγυητής των πανανθρώπινων δικαιωμάτων.
- Η Οικουμενική Διακήρυξη Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έχει 30 άρθρα που κατοχυρώνουν βασικά δικαιώματα (ζωής, ελευθερίας και προσωπικής ασφάλειας, μόρφωσης, ελευθερίας σκέψης, συνείδησης και θρησκείας, ελευθερίας γνώμης και έκφρασης, εργασίας, αίτησης ασύλου σε περίπτωση δίωξης του, όχι ποινικής).

Ρόλος του ΟΗΕ

Προσφορά

- Συντείνει στην ειρήνη και τη συναδέλφωση των λαών.
- Αναπτύσσει δραστηριότητα για την επίλυση των οικουμενικών προβλημάτων.
- Κατοχυρώνει τα δικαιώματα και ασκεί πιέσεις για την προστασία τους.
- Συναποφασίζει και επεμβαίνει δυναμικά σε περιπτώσεις παραβιάσεων.
- Προνοεί για το μέλλον του πλανήτη.
- Συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη των κοινωνιών, ενδιαφέρεται για το βιοτικό επίπεδο των υποβαθμισμένων περιοχών, την εξάλειψη της φτώχειας, της πείνας και του αναλφαβητισμού.
- Διασφαλίζει τα δικαιώματα των μειονοτήτων και λαμβάνει μέτρα προστασίας για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Δικάζει περιπτώσεις εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας.

Αδυναμίες

- Είναι εξαρτημένος πολιτικά και οικονομικά και δεν μπορεί να ασκήσει αδέσμευτος το έργο του.
- Έχει γενικό εποπτικό ρόλο και όχι άμεσα ενεργητικό.

- Αδυνατεί να καταπολεμήσει εσωτερικές αντιπαράθεσεις στους κόλπους του και δεν μπορεί να άρει προλήψεις, δεισιδαιμονίες και μακροχρόνια διαμορφωμένες ηθικές και ιδεολογικές θέσεις των μελών του.
 - Πολιτικολογεί και διαμορφώνει δυτικοκεντρικές πολιτικές, ασκώντας συχνά έναν πολιτιστικό και πολιτικό ηγεμονισμό.
 - Δεν έχει ουσιαστική δύναμη μέσα στις κοινωνίες και δεν μπορεί να υπερβεί την πολιτική αδιαλλαξία των κυβερνήσεων.
-

Γιάννης Παπαδόπουλος - Φιλολόγος